

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an . . . . . 40 cor. (20 Lei)
Pe 1/2 de an . . . 20 cor. (10 Lei)
Un număr 80 fileri (40 bani.)

Iese odată la săptămână.

Adresa: „UNIREA POPORULUI”, Blaj, Jud. Alba-de-jos.
Director: **Alexandru Lupșanu Melin**, deputat.

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un gir mărunț odată 1 cor. a doua și a treia oră 80 fil.

Nebunie ungurească.

Intr'adevăr, ura ce ne-o nutrește Ungurii nu are margini.

Că ne vorbesc de rău înaintea străinilor, că ne hulesc în fel și chip, că mintesc despre noi câte în lună și în soare, că se joară și injură cu orice prilej, — nu ne mai miră. Apoi, că ne privesc ponciș, că ne mai și neîndreptătesc acolo unde au putința să o facă, — mai avem doar o mulțime de slujbași unguri! — nu ne mai pasă. Nici chiar căutătura lor obraznică și disprețuitoare, ca a unui cocicș de pe capră, ori cât de tăioasă ar fi, nu ne mai sinchisește!

Băgăm însă de seamă, că nici atâta nu-i destul. Nu-i destul, pentru că ura, de care am pomenit în fruntea acestor șire, îi roade la inimă. Și viermele acestei uri nesăbuite îi pornește la fapte și mai grozave.

Iar faptele săvârșite de unguri, sunt deadreptul ticăloase. — Când cineva își îndrăzneala, ca oficiant al statului, ori și numai ca cetățean al lui, să plănuiască și să pună la cale o conjurație întreagă pentru nimicirea statului, se chiamă că săvârșește fapta trădării (vânzării) de patrie. Și când cineva își scopul trădării se pune în înțelegere cu comanda unei țări dușmane, inseamnă celmea trădării.

Și vedeți, dragii mei,

tocmai acestea le plănuiesc și le săvârșesc în contra noastră Ungurii. Dovadă ne sunt, mulțimile de unguri dela Oradea mare, Timișoara, Târgul Secuilor (fostul Odorheiu) și din alte părți, pe cari nu le putem numi, fiindcă nu s'a dat încă de urma tuturor vinovaților, — mulțimile, cari ne umplu azi temnițele pentru aceste fapte.

Că ce pedeapsă învrednicesc acești tăciunari ai României, nu va fi, cred, deosebire de păreri între noi. Cel puțin glonțul dacă nu spânzurătoarea!

Fost-am și noi, Românii Ardeleni, robii altor popoare, și știm ce soartă amară am avut sub stăpânire străină. Cu toate astea n'am uneltit într'ascuns. Și n'am crăcnit. Atâta doar, că am visat la vremuri mai bune. Ori dacă am prins arma, am răcut-o în luptă dreaptă, nu cu conjurații și cu gândul la ajutor străin. Iar când a venit plinirea vremii și ni-s'a isbândit visul de veacuri, am priceput să dăm drepturile cele mai largi celui învins, drepturi naționale și confesionale. Cine nu crede, poștească să cetească hotărârile dela Alba-Iulia, poștească să întrebe, dacă nu sub stăpânirea noastră a luat ființă „partidul național al poporului german?” — Și totuși Ungurii sunt nemulțumiți. Ei și acum, după ce sunt bătute turtă; și acum, după ce prin

lupte crâncene i-am scăpat de tirania bolșevismului (— bag seamă în semn de recunoștință! —), și acum, după ce Statul Păcii ne-a judecat nouă Oradea, Timișoara și întreg Ardealul, zic, și acum să se joace „de-a revoluția”.

Dar vine vorba, ce să facem cu acești fărădelege, cari au fost prinși? Să-i iertăm? Nici vorbă! Dacă ei își iubesc neamul, și noi trebuie să ne iubim țara. Dacă pe ei îi doare de domnia pierdută, și noi trebuie să ținem seamă de jertfa miilor de morți, cari pentru intruparea visului nostru și-au dat viața. Blestemul acestor morți și al neamului întreg ar cădea asupra noastră, dacă tocmai acum am fi slabi de inger și iertători.

Nu iertarea, ci stărpirea vinovaților este datorința noastră! D.

Soldații ardeleni.

Din prilejul serbării dela Cluj.

Scriem acestea rânduri în cinstea soldaților noștri ardeleni, cari din prilejul serbărilor naționale dela Cluj au stors admirația străinilor veniți acolo, prin ținuta lor plină de mândrie și hotărâre ostășească.

Trimisul nostru la serbările din Cluj, reîntorcându-se acasă ni-a împărtășit o veste, care ne-a umplut sufletele de mândrie.

Ne-a spus, că dintre toate cele multe câte a văzut — privelește cea mai frumoasă și mai înălțătoare a fost mândra defilare a armatei.

În fața MM. LL. Regelui, Reginei și a Prințului moștenitor — vreme de câteva ceasuri au defilat patru regimente de soldați chipeși și voiaici.

— Lumea românească și străină sta pierdută în fața acestei arătări și nu-și credea ochilor. Un ministru străin încântat de ce a văzut și el la Cluj ar fi spus, că armata a fost o privelește frumoasă ca din povești, și putem fi mândri, că avem o armată pînă de mândrie și de conștiința datoriei către Țară și Neam, cum n'a mai văzut altă armată în Europa.

Nu se poate o mai mare cinste adusă Neamului Românesc din parte a unui străin! Ne bucurăm noi ardelenii cu atât mai mult, cu cât soldații dela Cluj sunt cu toții ardeleni și ni-se umple sufletul de mândrie, că din cinstea aceasta, adusă armatei române, o mare parte se revărsă asupra noastră a Ardelenilor.

Binecuvânta-vom din neam în neam ceasul pe care Pronia ni l'a hărăzit ca prin desrobirea noastră de sub jugul dușman, să ne vedem o singură țară și un singur neam.

Ce mulțumire sufletească vor simți în inimile lor românești bravii noștri soldați, îndeosebi aceia cărora le închinăm aceste câteva rânduri, că lumea străină și românească l'a admirat la Cluj și le va duce faima preste mari și depărtate țări, să-i cunoască după vrednicie lumea întreagă.

Soldații din vechiul regat pot fi mândri, că frații lor din Ardeal nu le sunt mai prejos în vrednicie și în vitejie. La serbările din Cluj au dovedit-o cu vârf și îndesat.

Armata română e mândria și nădejdea noastră.

— Abonamentele din vechiul regat, până la deschiderea legăturii de mandate postale cu Ardealul, să se adreseze pe numele directorului nostru: dl Al. Lupșanu, la Camera, București.

Socialiștii români.

Cetim în gazetele de zi, să socialiștii din vechiul regat au de gând să facă una și mare. În congresul care se va ține în luna April se zice, că ar vrea să se desfacă de legăturile cari le-au avut până acuma cu socialiștii din Franța, Anglia, Italia și America.

Nu mai sânt mulțumiți de tovarășii lor de muncă din țările din Apus, cari s'au dovedit prea patrioți în decursul războiului, care trecu și vreau să se alature la tovarășia bolșevicilor din afurisita Rusie alui Lenin și Trozky cei cari au adus atâtea necazuri peste întreaga Rusia de nu s'a mai sălășluit nici până în ziua de azi pe cea peste hotarele ei.

Cărdășia dela Moscova alui Lenin și Trozky numai bine n'a adus peste Rusia, căci ra să se linstăpănească asupra tutarilor cu tirania lor bolșevică mai bine de doi ani de zile sunt tot în război cu toată lumea din Rusia.

Acuma sânt la Nistru și râvnesc în nebunia lor bolșevică la mânoasele câmpii ale Basarabiei și la alte multe bunătăți din emprinsul Țării Românești — de aceea cearcă cu orice preț să bage zizanie între noi Români. Ar vrea să vadă și țara noastră pustiită de flacărele nebuniei roșii și nimicimă de prăpădul revoluției.

Ori cât vor încerca unii dintre socialiștii români, streini de sufletul nostru românesc, ca să ducă apa pe moara lor — avem toată nădejdea, că muncitorii sunt mai cunșinți ca așa zisii conducători socialiști. Iar soldatul român își va ști face datorința!

Stelele ne fac semne.

Că stelele clipesc din ochi mai ales în nopțile geroase, asta știm cu toții. Dar ca să ne vie vre-un semn dela stele, din care să putem aștepta ceva înțelesuri, nu s'a întâmplat până acuma.

Iată se vestește de curând un lucru mare, care dacă s'ar adevăra, ar fi cea mai proaspătă și mai mare minune a lumii. Zice, că italianul *Marconi*, cel care a ghicit telegraful fără fir, a băgat de seamă de o bucată de vreme, că la stațiunile lui de telegraful sosesc mereu unde străine de electricitate, care încreștează aceste semne ciudate, cari par a fi cuvinte dintr'o limbă necunoscută...

Marconi, văzând acestea semne a constatat, că ele nu sunt trimise de pe pământ, ci vin de undeva din văzduh, bagseamă dela stele.

Și, cum, afară de Lună, cea mai apropiată stea de noi este planeta *Marte*, despre care susțin astronomii, că ar fi locuită de ființe înțelegătoare, poate că iar de oameni asemănători nouă pământeanilor, — învățatul inginer *Marconi* e pe cale să creadă,

că semnalele pe cari le prind mântinile lui, ar fi telegrame trimise de *Martieni*!

Acest lucru nu ar fi cu neputință, căci undele de electricitate sunt foarte iuși de picior și pot să străbată depărtări nelăchinate. Iar dacă *Soarele* ne trimite razele sale din necuprinsul văzduhului și sosesc la noi destul de curând, de ce n'ar putea locuitorii din *Marte* să ne trimită schinteile lor electrice din o depărtare mai mică? Mai ales că ei sunt mai bătrâni ca noi, deci mai înaintați în știință.

Vittele va descoperi dacă steaua *Marte* vrea să intre într'adevăr în vorbă cu noi, ori numai ne trage chiulul.

Ce vreau bolșevicii?

Ce să vrea? Să facă bolșevică lumea întreagă, asta-i planul lor. Și pentru că să-l poată duce la bun sfârșit, iată ce mijloace întrebunțează:

Ei se străduiesc din răsuputeri să sãmene germenii revoluției în toate capitalele Europei.

De aceea bolșevicii din Rusia nu hotărât să nimicească pe toți acei conducători și bărbați de stat cari împiedecă revoluția.

Toți bolșevicii vor face tot ce le stă în putință pentru ca să se scumpească traiul

cât mai mult și astfel poporul să se răscoală.

De aceea se vor pune în conștelegere cu toți muncitorii din Europa, rugându-i să facă cât mai multe greve. Mai cu seamă pe lucrătorii dela căile ferate și dela bălele de cărbuni li vor căștiga pe partea lor.

Vor face tot ce le stă în putință pentru ca să se răspândească cât mai tare boalele lipicioase în Europa.

Ăsta e planul bolșevicilor. Și că nu este numai poveste ci adevăr curat, se vede în vederat dintr'o carte scrisă de un bolșevist francez, cu numele *Jules Bean*, care locuiește acuma în Moscova (Rusia) și este însărcinat din partea bolșevicilor ruși să scrie cât mai multe pentru răspândirea bolșevismului.

Să fim deci cu ochii în patru!

— „Unirea Poporului” o scriu profesori din Blaj, oameni răsăriți dela sate, cari cunosc sufletul poporului, și știu năcazurile și se trudesă să răspândească numai învătături bune, creștinești și simțiri naționale. „Unirea Poporului” prinde tot ceea ce se întâmplă în lume și în țară, și scrie pe înțelesul tuturor. Cereți numeri de probă.

Din popor.

Frunzuliță de scumpie
Iată'ncep și eu a scrie
O micuță poezie,
Că mie bună inima
Că s'o deșteptat lumea
Și-am ajuns un bine'n ea.
Cât am fost de asupriți
Și-acum suntem desrobiți
Și toți românii uniți!
Doamne rău ne mai era,
Că nu puteam nici cânta
Cum inima ne dorea;
Nici a vorbi'n limba noastră,
In cea scumpă și frumoasă!
De când Mama noastră o vint
Toate-li-a descoperit.
Când ești la vre-o adunare
Cântă cum vrea fiecare,
Nu se teme de jandarm,
Că nu mai e de Maghiar;
Numai tot Români de-ai noștri
Tot ficiori de cei frumoși,
Cari nu numai nu ne-opresc
Ci și ei se'nvesesc.
Că dorință ni-e mplinită
De Dumnezeu rânduită.
Și vedem visu'mplinit,
Cel de-a noștri strămoși dorit.
Dumnezeu bine ni-a dat
Căci vitejii s'au luptat

Din Ardeal și din Regat
S'au luptat cu brațu tare
Pentru România-mare
S'o scape de subjugare.
Dumnezeu e bun și mare
Le-ajute la fiecare
Să și asigure țara
Și-acas' se vor înturna.

Scrisă de Maria Tarna
Fetiță din Tatârlău.

Scrisori din București.

Din București aș avea mult a vă scrie, dragi cetitori.

Zi de zi aș putea să umplu fețe întregi de gazetă cu lucruri și icoane de pe-aici, fiindcă Bucureștii e mare oraș, plin de lume și plin de viață, furnicar adevărat. Dar mai ales fiindcă aici bate acum inima întregului neam românesc, aici e Curtea Regelui nostru, aici e cârma țării și scaunul guvernului. Aici stau ministrii și Corpurile legiuitoare, aici sunt ghinăriile și căpeteniile oștirii noastre. Intr'un cuvânt, aici e țaria noastră de astăzi și aici se plămădește de-acum înainte soarta

nației românești, unită într'o singură simțire și într'un singur gând de noroc. *Soarele Românilor la București răsare...*

Dar greu ar fi, ca să încretez tot ceea ce se întâmplă pe malul Dâmboviții, căoi mi-ar trebui o mie de mâni și o sută de condeie, atâtea pot să vadă ochii aici și pot să audă urechile. Nu-mi este gândul să vă fur vremea cea scumpă cu prea multe foi de scrisoare. Nici dumniavoastră nu v'ar fi cu plăcere să vă împuiez capetele cu toate mărunțiturile unei vieți atât de bogate și atât de cu vârtej, ca cea de aici; nici eu n'aș avea răgaz și așăzământ la atâtea sloveneală.

De aceea, iată, voi lăsa peana mea să prindă numai acelea lucruri, fapte și icoane, din cari să vă puteți da seama, ce este acest București pentru nația noastră și ce poate și ce vrea să fie el pentru neamul nostru, ca oraș de scaun crăiesc și de cârmă românească.

Penei mele, în acest gând, nu-i voi pune zăgazuri, ci voi lăsa-o să lunece în voie, când mai cu greutate, când mai cu

hoinăreală, silindu-o însă să dea zugrăveli curate și limpezi asupra faptelor și a întâmplărilor. De-o izbuti, bine-o fi. De nu, o pun la canon... să se învețe.

Mândria Țării.

În multe dimineți când mă trezesc în chilia mea rece dela etajul al treilea, aud sunete răsunătoare de trîmbiți, marșuri ostășești de-un puternic avânt, cari acoper huruitul trăsurilor, tramvaielor și automobilelor de tot felul, sguđuie ferestrele parlatelor de pe Bulevardul Elisabeta și se înalță spre văzduhul cenușiu deasupra Bucureștilor, ca un minunat strigăt de vitejie. Nu am vreme, în graba cea mare, nici să-mi adun cum se cade hainele pe mine și cobor vârtej în stradă. Mă uit și eu, ca toată lumea, în lungul Bulevardului spre Cotroceni, așteptând să vadă ce goarne de dimineată învolburază huetul acestei părți de oraș?

Sunetele de trîmbiți vin tot mai aproape, tot mai aproape,

Trebuința aerului.

Precum poștele nu poate să trăiască decât în apă, așa și omul, nu poate trăi fără aer. Omul chiar așa se folosește de aer, ca și de mâncare. Să ajungă câteva zile, se mai poate, — dar să trăiască fără aer, nu se poate — se înădușă.

Omul folosește pe zi cam zese mii litri de aer. Din aerul folosit, o parte trece în trup, iar o parte se dă afară.

Dela cel dintâiu semn de viață și până la moarte, omul are trebuința de aer. Ba și după moarte, aerul este acela, care face să putrezească trupul.

Pentru mâncare omul are stomac și mâncă. Pentru folosirea aerului are nas, și plămâni. — Nasul este ca și o silită a plămânilor, prin care se strecură aerul înainte de ce ar ajunge în plămâni. Tot cu nasul omul poate să miroase și astfel face plămânii săgătoare de seamă că în locurile cu aer stricat — cum sunt crâncile — nu-i iertat să intre.

Din nas aerul trece prin gâtul de aer în plămâni. Din plămâni cu sângele aerul trece în camera stângă a inimii și de aici prin vine cu sângele merge în toate părțile trupului.

La oraș, unde cămile sunt dese, oamenii sunt mulți și

fabricile sunt număratoase, aerul e cam stricat și plin de fum. Oamenii de dimineața până seara lucrează în case mari, unde aerul este închis și stricacios sănătății.

La sate însă, cășile sunt mai mici și mai rari. Grădinile cu pomi, cu legume și cu flori sunt mai întinse și aerul încă e mai curat și mai plăcut, așa că îți este drag să trăiești.

Dumnezeu încă l-a creat pe om, să trăiască afară, în aer curat iar nu închis în casă. La sate oamenii își petrec vremea mai mult tot pe afară. Sunt însă și la sate copii mici și bătrâni nepuțințioși, cari trebuie să steie mai mult tot în casă.

Mai sunt apoi și iernigrele și friguroase, când ori eum trebuie să te închizi în casă și să stai lângă foc.

În vremea aceasta încă trebuie să ne îngrijim, ca aerul din casă să fie cât se poate de curat.

Să nu intrăm în casă cu înălțămintele murdare și pline de tină. În casă să măturăm regulat. Când măturăm, să stropim pe jos cu puțină apă, căci nu se face colb. Să deschidem ușa și ferestile. Să nu ne temem, că va ieși căldura din casă, căci păreții și așa sunt calzi, și se răcesc mai anevoie. Iar aerul curat ce a intrat în casă se încălzește cu mult

mai ușor, ca și aerul stricat și plin de colb.

Trebuie să înținem aerul în casă cel puțin de două ori pe zi: dimineața, când măturăm și seara înainte de a ne strânge cu toții în casă.

Acela, care e silit, să locuiească într-o casă murdără și cu un aer închis, se îmbolnăvește foarte ușor. Într-o astfel de casă încolțesc toate boalele. Când e vorba de curățenia cășii nu-i iertat să crâncă banii, căci banii crâncăți în felul acesta tot nu rămân în punga noastră, ci va trebui să-i dăm pe leacuri.

În sfânta scriptură se spune, că și pasările au cuibul lor. Să fie și locuința noastră un cuib, dar un adevărat cuib al sănătății.

Aceasta însă numai așa vom putea să o ajungem dacă vom avea case luminoase și curate și dacă vom ști să folosim bine aerul, fără de care nu putem să trăim.

Ion Popu—Câmpianu.

Kaizerul a înnebunit?

Un gazetar englezesc aduce vestea uimitoare, că fostul împărat al Germaniei, vestitul și cândva stăt de temutul Wilhelm al doilea, ar fi înnebunit în castelul din Amerongen în țara Olanda.

De un an și jumătate stă Kaizerul în castelul din Olanda și se gândeste la deșertăciunea mării din lumea aceasta. Câte planuri mari, câte visuri frumoase nu i s-au spulberat! Și unde a ajuns el, cel mai puternic domnitor al lumii, care a aprins focul cumplit al războiului!

Oamenii din satul Amerongen îl numesc lunatic, peștrucă toată ziua nu face alta ci se plimbă prin pădurile din jurul castelului își scrie numele pe zăi de bucăți de lemn, pe cari le împarte, ca amintire oamenilor.

Un alt gazetar spune, că el ar fi pus mâna pe o scrisoare scrisă nu de mult de Kaizerul către o persoană înaltă din fosta sa împărăție; această scrisoare se spune, că atâta ar fi de încercată înțelegerea numai un om lipsit de minte ar fi putut-o scrie.

Kaizerul nu e lăsat singur nici o clipă. Cei mai apropiați ai lui îl însoțesc protutindena. Părul și barba i-ar fi albit cu desăvârșire.

Unele gazete spun, că vestea aceasta ar fi fabricată anume, pentru a să stăr-

nesscă compătimirea în cei ce vreau să-l judece.

Ori e dreptă ori nu această veste arată, că bietul Kaizer simțeste totuși mânia și urgia lui Dumnezeu, care l'a ajuns și l'a bătut și că dacă și n'ar fi chiar înnebunit edruncinat peste măsură este abunăscamă.

Recunoștința Românului.

Sergentul Cornel T. Russu dela Regimentul 91 P. S. de Infanterie din Alba-Iulia ne trimite spre publicare următoarea scrisoare, pe care au trimis-o 40 de soldași și gradai în numele tuturor soldaților Regimentului dlui locotenent-colonel Emil Fischer din Sibiu, fost comandant al Regimentului 91 inf. P. S. și al cercului de recrutare Alba-Iulia.

Din această scrisoare se vede, că soldatul român știe să prețuiască pe comandantii, cari se poartă omenește cu el, chiar și dacă sunt străini de neamul și de legea lui. Din parte-ne mulțămim și noi dlui locotenent colonel pentru că a fost așa lată bun al soldaților săi și ai fraților noștri. Iată scrisoarea:

Dlui Loc. col. Emil Fischer Sibiu fost comandant al Rgtului 91 inf. P. S. și al Cercului de recr. Alba-Iulia. În semn de iubire și devotament.

Trăiți dle Loc. colonel!

Azi în 1 Dec. 1919 împlinindu-se un an dela marea operă de renaștere și unire a tuturor românilor, prăznuind cu sfințenie această zi de sărbătoare națională, ne aducem aminte de toți acei ce au luptat și luerat cu zel pentru îndeplinirea idealului nostru.

Noi subsemnații patruzeci de soldați și gradai în numele tuturor celor ce V-au cunoscut și în numele tuturor celor pe cari ia-ți condus și îngrijit, cu adevărată iubire părintească, dela înființarea armatei în Ardeal până azi, venim a ne exprima iubirea ce am avut-o către Dvoastră în tot cursul timpului cât ați fost între noi.

Adevărat oficer, părinte și apostol al dreptății, care a ascultat plângerea noastră, adevărat om cinstit, condus de bunul simț de umanitatea, care în mod egal și fără protecție a stimat dreptul nostru, regretăm, că providența V-a transpus din mijlocul nostru.

Și la marginile lumii dacă unul dintre noi ce V-am cunoscut Vă vom întâlni, umiliți și respectuoși ne vom pleca așpețele înaintea persoanei Dvoastre și o viață latreagă ne V-ți

și în curând se amestecă cu ropote de pași mulți, voinicești, cari răcolesc nori întregi de pulbere subțire de pe pietrele late ale străzii.

Vine o companie de soldați... În frunte purced șaisprezece gornici, toți unu ca unu, cu capetele ridicate, cu gurile triumbelilor îndreptate spre ceriu. Sufără cu tărie și cu putere. Clucote văzduhul.

În urma lor un drapel cu eolurile noastre dragi: albastrul ceriului, galbenul lanurilor de grâu și înflăcăările focului arzător. E vechiu și fendarit: semne de trănicio și de biruinți câștigate. Pe creștetul lui străjuește un vultur de aur: moștenire dela legiunile strămoșilor Romani. Pe pânza lui de mătăsă stema țării, cu slovele credinței noastre „Nihil sine Deo” (Nimic fără Dumnezeu).

Stegarul e un lujăr de flăcău: îi schinteiază ochii de mândrie, că poate să poarte steagul sfânt al României-mari acuma.

Oâterul, un bărbat în toată trea, călare pe-un cal voinic, strălucitor de curele și de alămuri.

Apoi trupa. Feciori mărunți lați în piepturi și aprigi ca șoimii codrilor. Pasul lor e oțelos și sprinten, ca mersul furtunilor. Poartă chivări de oțel albăstriu, cari dau unde luminoase, ca strălucirile soarelui toamnă.

Vin pe urma steagului, par'că nisi n'ar fi oameni, ci stâlpi alegători de oțel. Un trup, o simțire, un avânt...

Lumea stă și privește pe acești soldați, se uită la ei cu credință, cu nădejde și cu mândrie. Ei sunt o companie bravă din oastea țării.

Îi privește lumea, îi învâluie cu dragoste și cu căldură și își descoperă capetele când trece drapelul.

Îi privesc și eu, mi-se umzează pleoapele de ferioare și de încredere.

Și-mi zie: — Iată mândria cea mai sfântă și mai curată a Țării noastre! — Mândria și Puterea. Țaria Neamului!

...Astfel am văzut și văd zilnic armata noastră în București. Sandu Popil.

rămănea în memorie adevărat
oficer model al timpului prezent.
Trăiți de loc. col.

Alba-Iulia la 1 Dec. 1919.

Serg. Cornel T. Russu, Serg.
Patrânjenar, Elev. cap. Balga-
razan, Subof. de adm. Samuilă
Șoger, cap. V. Iagăr, Sold. Șoit,
frt. Turcean, cap. Petrișel, cap.
Cutean, serg. Șuvaină, cap. Sârb,
serg. Pleșa, serg. Pascuț, cap.
Chimbea, sold. Pavel G. sold.
Riscuța, mai urmează douăzeci
și șase de subscrieri.

Scrisoare din Turda.

Noul prefect și reforma agrară.
— Dreptate. — Crîșmele —

2 Februarie.

În urma trecerii la Cluj
a fostului prefect Chirtop,
la Turda a fost numit alt
prefect în persoana Dnui Dr.
Octavian Felecan, un om de
inimă, dela care se așteaptă
mult bine pentru Români
din județ. A și fost primit
cu multă bucurie din par-
tea tuturor și instalarea (în-
trarea în slujbă) a dănsului
a fost o adevărată zi de săr-
bătoare pentru Români din
județ. Țăranii din aproape
toate comunele județului au
luat parte la instalare în frunte
cu învățătorii, preoții și alți
fruntași. Prin rostul acestor
fruntași ei și-au spus toate
dorințele, într-o scriere din-
tâi a fost firește ca pe pre-
fectul să-l țină Dumnezeu la
mulți ani. — Apoi au mai
pofitit, ea prefectul să facă
pașii de lipsă pentru înfăptu-
irea cât mai în grabă a re-
forme agrare, ca astfel să
se împlinească făgăduințele
date și să se desăvârșească
dreptatea, care trebuie să fie
la temelie României mari.
Prefectul mulțumind pentru
urările de bine a făgăduit că
se va sili din toate puterile
să fie om drept și să și
împlinească datorițele îm-
preunute cu slujba la care
a fost rânduit. Ce priveste
reforma agrară a declarat,
că aceasta este grija lui de
căpetenie și că va lua toate
măsurile de lipsă ca lucrând
țăranul român să vadă el
înșuși cu ochii că bunăstarea
țăranimei zace la inima celor
puși în fruntea trebilor ro-
mânești.

Dar au mai cerut ceva
țăranii dela prefectul. Au
cerut dreptatea cu privire la
toate lucrurile, așa de pildă
și cu privire la împărțirea
petrolului. L-au rugat să se
îngrijească să nu se mai
întimple în viitor ca un grof
să capete mai mult petrol

decât întreaga comună în
care locuiește (de peste 1000
suflete), nici evreul Grünfeld
să nu mai capete 50 kg.
petrol, iar comunele, unde și
face afacerile, numai 30 —
Prefectul a ascultat cu multă
bunăvoință aceste cereri și a
făgăduit că în vremea
el va fi prefect nici un fel
de nedreptate nu va suferi.
Țăranii au rămas pe deplin
mulțumiți atât de felul cum
au fost primiți la prefectul,
cât și de toate cuvintele lui.
Au rămas pe deplin încre-
dintați că acest om cu suflet
bun înseamnă un început al
unei stăpâniri de dreptate
pe teritoriul județului și că
nu se vor însela întrânsul.

Peteritoriul județului Turda-
Arieș se face o revizuire a
dreptului de crîșmarit, care
ar fi bine să se facă și în
alte județe. S'a luat acest
drept dela mulți evrei nevred-
nici și s'a dat Românilor,
mai ales invalizilor (rânți ori
nenorociți) de războiu. În
acelor evrei, cari n'au greșit
nimic împotriva legilor și
n'au jefuit țărâtimea, li s'a
lăsat dreptul și pe mai de-
parte, pentru că simțul de
dreptate al neamului româ-
nesc nu îngăduie ca vre-un
cetățean al României mari
să sufere pe nedreptul. În
țara noastră legea ocrotește
pe toți deopotrivă, fie de
ori și ce lege și limbă și
numai atât așteaptă dela toți
cetățenii ei: să cinstească
legile și să iubească dreptatea
Drumarul.

Petrol necurățit.

După multe rugăminti în
sfârșit am primit și noi mult
așteptatul petrol. Avem pe-
trol, dar nu ne bucurăm de
el. E așa de necurățit, arde
atât de rău și fumează așa
de tare, încât oamenii nu
mai știu ce să se facă. Cum-
părat-au lămpi nouă, feștile
nouă, băgat-au sare în el și
tot nu arde. Se face așa
fum și scrum în casă, încât
păreții s'au negrit ca tăciu-
nele, iar oamenii slabi de
piept nu-l pot suferi. Că apoi
cât suferă bieții studenți, cari
trebuie să învețe la astfel de
lumină, nici nu mai încercăm
a spune. În internatele Bla-
jului nu mai arde nici o
lămpă și cei mai mari nu
știu ce să se mai facă.

Întrebăm cu toată supu-
nerea pe cei în drept, nu
s'ar putea face ceva pentru
încunjurarea acestui rău? Nu
s'ar putea porunci, să se cu-
rețe mai bine petrolul? E

păcat să strici piepturile
oamenilor și ale bieților co-
pilași ei să lași să se facă
nimic păreții și mobilele
din casă, oând cu nițică bu-
năvoință, credem noi, s'ar
putea încunjura acest rău.

Nu li se pare celor în
drept lucru cel puțin curioz,
ca noi în România mare,
unde atâta petrol este, să
ardem petrol așa de rău,
stricându-ne sănătatea? Ce-
rem îndreptarea.

Darurile făcute de comunele din plasa Hususăului pentru soldații români.

Nr. curent	Numele comunii	Lepede	Străjacc	Câmeși	Imenc	Ștergare	Obiele	Batiste	Fete de pu- ră	Perini
1	Sâncel	8		4	10	49		1	10	
2	Petrisat			2	3	2				
3	Ănade			6	13	41	12	14		
4	Spini	2		1	3	12			2	
5	Iclod	1		3	6	14				
6	Bia	16	3	2	2	49	2		1	3
7	Valea-Sasului			3	3	14				
8	Căpâlna de jos	3		7	6	6			3	1
9	Veseus			7	11	39	5			
10	Sântămărie				1	9	2		3	
11	Jidveiu			7	15	21	1			
12	Bălcaci	1		6	10	73	11			
13	Tăuni	11	3	11	30	26			5	
14	Făget	1	1	5	5	5			2	
15	Chesler	3		18	9	17				
16	Tătărlău	2	1	18	17	14			2	1
17	Crăciunelul de sus	1		15	14	20	22		3	
18	Feisa			4	3	5	3		1	
19	Lunca	3				7				2
20	Proștea mare	42	12	38	41	104	8	4	18	
21	Poștea mică	1	3	16	16	28	36	15		
22	Hususău		1	6	8	1		6		
23	Lodroman			1		2				

Observăm, că prețul tuturor obiectelor cinstite de
comunele de mai sus este de 77 mii 555 coroane și că
au fost date spitalelor județului din Sântămărie,
ca să fie foarte sărac.

Urătoarele comune nu au dat nimic: Șona, Sântă-
mărie, Micăsasa și Glogovețul

Hususău, la 21 Ianuarie 1920.

Gregoriu Șimon,
prim-pietore

Noi cei dela gazeta publicăm cu drag această co-
municare care face laudă comunității din plasa Hususăului
și un lucrător al celeia, dnul Dr. Ioan Euru deputat
în Constituanta și prim-pietore al Grigore Șimon. Ne-
dăruim, că pe viitor și comunele celelalte își vor ști
făcătoria.

Împotriva răspândi- rilor de știri

Vor fi considerați
ca infractori:

a) Acei cari fără rea
credință prin localități
publice gări, trenuri, pe-
străzi, etc., vor comu-
nica colportă, comentă
în orice chip, știri fie
adevărate, fie imaginare,
sau păreri relative la
operațiunile de războiu,
situația și dislocarea tru-
pelor, dispozițiunile au-
torităților militare, sau
orice chestiune privitoare
la armata română.

Această infracțiune se
va judeca și condamna

de pretori în prima și
ultima instanță, cu în-
chisoare până la un an
și cu amendă până la
2000 Lei

Când faptele de mai sus
se vor fi săvârșit în sco-
pul de a spiona, sau trădă,
se aplică pedepsele pre-
văzute de legile penale
în vigoare în timp de
războiu.

— Dacă se întâmplă ceva
pe la Dumneavoastră, ori
dacă aveți vre-un gând bun
pe care ați dori să-l știți și
alții, ori aveți vre-o poveste,
sau vre-un cântec frumos,
— scrieți la Redacția no-
astră, care primește astfel de
lucruri și le tipărește cu drag
în gazeta.

Cum stă lumea și țara.

— Răvașul săptămânii. — Din Țară.

Domnul Vaida-Voevod la Paris și Londra.

Călătoria Domnului Vaida-Voevod la Paris și Londra a adus mult bine României. Înainte de toate prietenia dintre noi și aliați s'a făcut mai strânsă, așa cât e nădejde să se împlinescă mai multe cereri ale noastre, între altele îndreptarea graniței dintre noi și Ungaria. I-a succes să pună la cale a câștiga unui împrumut pe seama noastră, așa cât la vestea aceasta prețul banilor noștri în străinătate s'a urcat binisor. În urmă, călătoria aceasta de bună seamă e în legătură și cu mișcările bolșevicilor dela hotarale noastre.

Partidul generalului Averescu.

»Liga Poporului,« al cărei cap este generalul Averescu, poartă luptă inversunată la

alegerile parțiale. Inșuș Averescu a ieșit să iee parte la luptă. Se nădăduiește, că prin intrarea în parlament a oamenilor lui Averescu, va câștiga mult parlamentul.

Reforma agrară.

Ministrul *Mhalache*, care totdeauna se poartă îmbrăcat în haine dela țară, va depune curând în parlament un proiect de lege pentru a se împărți țăranilor din vechiul Regat încă 450,000 hectare de pământ.

Lucrările Parlamentului.

În casa Deputaților urmează interpelările (întrebări puse de deputați ministrilor) în cauza lipșirii populației. Dintre acestea amintim vorbirea dlui O. Taslauanu pentru Tulgheșeni, și a dlui Aurel Morariu pentru Bucovineni.

Din Lumea Largă.

Sârbii s'ar împrietini. — Bolșevicii se gata de ofensivă. — Alianță contra Ungurilor. — Ungurii făcuți de rușine. — Pace între Ruși și Estoni.

Sârbii ne fac ochi dulci.

Au ajuns în sfârșit și Sârbii la convingerea, că incunjurati din toate părțile de dușmani, nu pot trăi. Ungurii la Miază noapte, Bulgarii la Răsărit, Italienu la Apus, iar Sârbia, oricât s'ar fi mărit prin războiu, tot țară mică e. Prieteni are, dar sunt cam departe. Ce să facă? Vrând-nevrând trebuie să se gândească la România. Ei dar cu noi are soarta cu Banatul. Cum să se împace barămi cu noi? S'au pus dar pe sfat, și au ajuns la rezultatul, că ar fi bine să ne lase două orășe din Banat, Vârșeu și Biserica albă. Cu acestea drept, că nu ne-ar îndestuli cererile noastre, dar

noi de dragul păcii, deocamdată suntem gata să primim și această învoială.

Bolșevicii se gata de bataie.

După vestile ce le cetim în ziar bolșevicii au gânduri slabe. Fac mobilizare generală să iee ofensivă în contra Polonilor și a noastră.

În Polonia de mult se tot pregătesc să întâmpine pe bolșevici așa cum se cuvine. Ofițeri francezi instruiază armata, și se svonește, că înșuș generalul Foch vrea să vină să supravegheze războiul, dacă cumva va izbucni.

Noi, muțumită Domnului, avem armata cea mai bună din Europa, și așa nu avem ce ne teme din cale atară.

Dealtfel ministrul Inculeț, care cunoaște bine stările din Rusia, spune, că nu poate fi vorba, decât de niște hărțuiri mărunte pe Nistru, ca în primăvara anului trecut, fiindcă trupele bolșeviste nu pot ținea la nici o întâmplare piept cu niște trupe regulate ale noastre. Au învins ele pe Denikin și Colceag, pentru că ostașii acestora toți au fost ned dați la regulă.

Altmintrelea înșiși bolșevicii nu nădăduesc atâta dela trupele lor, ci mai mult dela zănie ce vor putea-o să-măna în launtrul țării noastre. Aici apoi, dacă socotim mintea deșteaptă și dragostea de neam și țară a Românului, de bună seamă li se înfundă.

Ceho-Slovacii și Austriacii contra Ungurilor.

Ceho-Slovacii și Austriacii au făcut alianță contra Ungurilor. Mișcările de trupe ale Austriei se vor face cu învoială și aprobarea Cehilor. În cazul, că va izbucni războiu între Cehoslovacia și Ungaria, atunci Austria va trimite material de războiu numai Cehoslovacilor. La primejdie, trupele cehoslovace vor cuprinde județele așesene ale Ungariei.

Alianța s'a încheiat pentru păstrarea pământului luat din Ungaria.

Aliații către Ungaria.

Conferința de pace a înouoștiințat guvernul unguresc, că despre readucerea pe tronul Ungariei a vreunui Hasburg (fosta familie domnitoare), nici vorbă nu poate fi. Pricina este, pentru că aliații nu pot vedea iarăș la putere o familie, care atât și sprijinea unele popoare din împărăția sa, să trăiască din sudoarea și lacrimile altor popoare.

Din știrea aceasta se poate convinge oricine, cât de rău văzuți suat ungurii la Conferința Păcii, căci altfel nu i-ar

opri să aleagă pe cine vreau de domnitor al lor.

Pace între Ruși și Estoni.

La 1 Februarie s'a iscalit pacea între Rusia și Estonia, care s'a rupt din împărăția rusească. Se vede dar, că nici bolșevicii nu s'au chiar atât de tari, dacă s'au înduplecat să încheie pace cu o țară atât de mititică.

Se mai aude, că bolșevicii ar vrea să facă pace și cu Polonia, dar aceasta se judecă a fi numai o apucătură, ca până una alta să se poată pregăti de războiu.

Încăpăținarea Sârbiei.

Se vestește, că sfatul de coroană din Belgrad ținut sub prezidiul prințului de coroană, a hotărât să nu primească ultimatul aliaților în chestia mării Adriatice.

Daruri pentru Casa Orfanilor din Blaj.

În comuna Sântu din județul Cojocna sâtenii au făcut în sărbătorile Crăciunului o petrecere populară, la care s'au adunat 156 cor. și 50 fileri pentru Casa Orfanilor din Blaj, pe cari învâpătorul Alexandru Morariu i-a trimis la Blaj.

Să ne aducem aminte de orfanii de războiu la toate petrecerile și bucuriilor noastre. Să adunăm pe seama lor ori cât de puțin, pentru că »ceceace ați făcut unuia dintre acești frați mai mici ai mei, mie ați făcut« zice Domnul nostru Isus Hristos și copiii orfani se roagă zilnic pentru binefacătorii lor.

Acci cetitori, cari nu mai doresc să le vină »Unirea Poporului«, să o trimită înapoi, scriind pe față »retour«; altfel îi socotim, ca abonați și trebuie să plătească abonamentul. »Unirea Poporului« începând cu anul acesta este de sine stătoare și nu mai apare ca număr popular de Joia al »Unirii«.

Ungurii nu se ostoaie.

La Orade, Timișoara și Târgul-Săcuilor s'au descoperit mari comploturi împotriva statului român. — Pedepșa vrednică a celor dela Orade.

Spus-am noi de mult, că Ungurii nu se ostoaie. Firea lor e de așa, încât nu se pot împăca cu stările de astăzi. Ei trăiesc în stele par-că și nu pe acest pământ. Nu vreau să înțelegă că a trecut vremea lui Papp Iános, când câțiva grofi puteau stăpâni atâta amar de valahi, ei că de acum cei mulți vor porunci celor mai pușini. De aceea s'au pus pe lucru și s'au pus în înțelegere mai mulți inși socotind cum ni-ar putea nimici țara și armata.

S'au înțeles cu Horti, cel care este în fruntea armatelor din Ungaria, și s'au jurat, că până când Horti va ataca armata noastră în față, ei, cei din Ardeal, vor ataca-o mișelește din dos și astfel vor băga în noi frică și ne vor nimici ou desăvârșire. Planul era foarte bine gândit și toate erau puse la cale. O parte dintre Ungurii noștri ne vor ataca dinspre Orade, cealaltă dinspre Timișoara și alții în inima țării, în Săcuime.

Bunul Dumnezeu însă a voit ca vrednica noastră armată și poliție să descopere planul mișeleșesc al Ungurilor și să scape de perire atâtea vieți nevinovate. Atât cei dela Orade, cât și cei dela Timișoara și Târgul-Săcuilor au fost prinși și băgați la răcoare, iară pe cei dela Orade i-a și ajutat vrednica pedepșa. Șapte dintre ei au fost judecați la moarte în ziua de 6 Februarie la Curtea Marțială din Cluj, și încă tot domani mai: locotenent-colonelul Cserey, colonelul Csécsi Nagy Imre, maiorul Szunyog Albert, judecătorul de ocol Jankovits Béla, locotenentul Csapo Lorand, colonelul pensionat Birtha Sándor și fostul ajutor de primar din Oradea Mare Lukács Ödön. Notarul public Ösley a fost condamnat la 15 ani muncă silnică.

Germanii își vor părași căminela. Cetim într-o foaie nemțească, cumcă Germanii, în urma greutăților pe cari le-a adus răboiul și pacea nefericită pentru ei, sunt siliți să-și părăsească căminele și să pribegescă în alte țări, ca Rusia, Scandinavia, Mexico și America de sud.

Credem și noi, că după ce au vor mai putea suge sân-

În 7 Februarie au fost judecați la moarte încă doi șpioni unguri din armata lui Horti.

În curând se va începe și procesul celor din Timișoara, în care sunt amestecați mai mulți profesori unguri, mai mulți ofițeri în rezervă și preoți, ba unii spun, că chiar și episcopul unguresc din Timișoara, cu atât mai vartos, că în catedrala romano-catolică din Timișoara s'au aflat ascunse 120 de puști și mai multe mitraliere.

În orașul Târgul Săcuilor până acum întreaga poliție era ungurească; abia acum, după ce n'a depus jurământul, s'a pus poliție românească, care a și făcut unele descoperiri grozave.

La un negustor ungur s'au găsit 37 lăzi de granate, 12 lăzi muniție pentru infanterie și 40 arme. În podul și pivnița unui alt ungur: 5 lăzi de granate de mână, 8 țevi pentru mitralieră, o ladă mare cu muniții pentru mitralieră, 27 lăzi cu muniție, puști, rachete, și 2 lăzi cu cartușe.

Într-o fântână s'au aflat 3 mitraliere.

Capul acestor revoluționari se zice, că ar fi un anumit David Dezső, și acesta ar avea peste 180 de tovarăși.

Așadar s'a gătat cu glume; ungurii vreau să ne nimicească cu tot prețul. Noi din parte-ne n'avem decât să le dăm pedepșa pe care o vrednicese: moarte prin ștreang tuturor vinovaților. Altfel azi mâne ne trezim omorâți cu toții.

Numai cetind prișeștii cari ne amenințau vedem ce bine e că avem o armată așa de bună și o siguranță (poliție) trează. Să le cinștim și iubim pe amândouă și să le stăm într'ajutor, dacă nu vrem un nou și sângeros răsbeiu.

gele peșoarelor străine, acasă în ei în țară nu vor avea din ce trăi și astfel vor fi siliți să-și cămărească foamea într'altă parte. Cam așa am pățit-o și noi pe vremea Ungurilor. Căpi Români nu și-au părăsit moșia părințescă pribegind peste țări și mării. Așa-i roata norocului, bat-o binele s'o bată.

Să cultivăm pomi.

Am ajuns o lume nouă; să începem și o viață nouă cu puteri nouă. Am ajuns o lume, în care numai aceia au drept să trăiască, cari lucrează. Vedeti bine, cum se împărțesc moștile domnilor, cari toată viața lor s'au pus nici atâta osteneală, să ridice barexai un paiu de jos, și au trăit tot îmbuibăți în de toate, și se dau celor ce știu și pot să muncească. De aici încolo nu va mai fi așa. De aici încolo să-și însemne- fiețecara zicala românească: „De-i lucra, vei mânca; de nu-i lucra, vei răbda”, că fiețecăruia îi suad.

Să ne punem deci pe lucru și toți câți avem grădini, să ne sădimația pomi, câți încep în ele. Să stăpim acățonii și cucutele, din grădinile noastre și să punem pomi.

Parecă văd pe unii, cum zimbesc la vorbele mele și-și zic: frumsease vorbe, și bune, dar pomii aceia eoață bani, și mai ales acum o altoaică cât de amărâtă nu o poți lua din 10 cor. Dacă-ți trebuie 50 altoi, trebuie să scoți odată din pungă 500 cor.; apoi acăția-s bani acum, când trebuie să dăm pe o păreche de opinci 100—200 cor. Alții vor zice li-e ușor acolora, cari locuiesc în jurul pădurilor; se duc într'o zi în pădure; își aduc o sarcină de pomi pădureți, și îndată-și umplu grădina de pomi. În alt caz apoi îi altoiaște ei, dacă știe, dacă nu, plătește omiva de i-i altoiește. Li greu însă acolora cari n'au păduri la îndemână. Aceia trebuie să cumpere toți pomii dela grădinar.

Toate-s adevărate, numai nu stau toate. Unii știu una, alții știu două.

Nu trebuie pizmășiți aceia, cari își aduc pădureți din păduri pentru a-i altoii. Aceștia mai de multeori pierd vremea și muncese înzădar. Pădureții din păduri arareori se prind. Mai de multeori trăiesc o viață năzăjită 2—3 ani și se usă înainte de a-i altoii. Și asta e ușor de priceput.

De multeori pădureții e scos și tăiat dela o trupină bătrână, și abia are câteva fire de mustețe sau rădăcini.

Dar este ușa și mai mare ea asta.

În pădure leaul e gras, este umbră și moșneală din belșug. El trăiește acele rădăcini.

Hai acumă și mută-l de acolo la tine în grădina, într'un loc melos, pietros ori nisipos; mai pune-l apoi și în fața soarelui, să-l arde și frigă toată ziua. Mai lasă-l mai departe și nendat, pe vreme de seacă. — Din atare pom nu vei mânca

peame niciodată, chiar și dacă ai apucat de l-ai altoit.

Nurmai aceia sunt pomi trainici, pe cari ni-i creștem noi, din sămburi, la noi acasă, în grădina noastră. După cum fiețecăruia îi mai place, și se simțește mai bine în locul, unde s'a născut, așa e și cu pomii.

Nicolae Pop
prof. de economie în Blaj.

Fostul împărat Carol al Austro-Ungariei, pribeg și el în țară străină, în Elveția primitoare, ci că acum scrie zi și noapte. El lucră la amintirile sale de pe vremea când avea încă pe cap coroană și apoi le va tipări deodată în mai multe foi din America.

El este cel mai nenorocit dintre toți domnitorii pribegi; pentru că ispășește păcatele păriaților săi și este mielul de jertfă al sorții neiertătoare. Acum poate și el să zică cu împăratul Solomon al jidovilor, că deșartăciunea deșartăciunilor sunt toate și toate sunt deșartăciune.

ȘTIRI.

Nou abonament la „Unirea Poporului“.

Cătră abonații noștri!

Toate gazetele noastre trebuie să lupte cu mari greutate încă. Scumpetea cea mare nu vrea să scadă nici decât. Hârtia de tipar, în loc să se ieftinească, se scumpește pe zi ce merge. Tot asemenea se scumpește zi de zi lucrul tipografiilor. Lucrătorii tiparului, ca să poată trăi de pe o zi pe alta, sunt siliți să ceară sporiri de plată în fiecare lună, sau în fiecare săptămână aproape.

Toate acestea ridicări de plăți și scumpetea hârtiei apasă pe umerii gazetelor. Noi trebuie să vărsăm zilnic sume grozave pe hârtie, la tiparniță, la postă, la împăturătoare și altor ajutoare ale noastre. Iar noi bani nu avem, decât creștărașii pe cari îi căpătăm dela abonații.

De multă vreme însă nici bănișerii noștri n'am putut

să-i primim, pentru că posta nu trimitea bani dintr'un loc într'altul. Așa că starea noastră, precum și a tuturor gazetelor românești, a fost foarte grea și este până în ziua de astăzi.

Acum, ca să putem face față marilor cheltuieli, pe cari scumpetea ni le cere zilnic, suntem siliți să ridicăm și noi prețul abonamentului la foaie, precum au făcut-o toate gazetele românești.

De aceea, începând cu 1 Ianuarie abonamentul la „Unirea Poporului“ este precum urmează:

Pe un an întreg 40 C.

Pe-o jum. de an 20 „

Pe trei luni 10 „

Când vestim noul abonament, atunci facem băgători de seamă pe iubiiții noștri abonenti vechi, precum și pe cei noi, că s'a deschis trimiterea banilor pe postă, deci îi rugăm, ca fără amânare să începă a ne trimite bănișorii de abonament, ca „Unirea Poporului“ să poată apărea netulburată și să-și poată îndeplini munca națională, căreia slujește cu toată dragostea și însuflețirea.

— *Cătră iubiiții noștri cetitori. Rugăm pe iubiiții noștri cetitori să grăbească a ne trimite abonamentul. Cei ce din pricina neregularității poștei n'ar primi vre-un număr din gazetă să ne scrie, și noi le trimitem a doua oră numărul dorit.*

Cei ce primesc foaia și nu ni-o trimit înapoi sunt datori să ne trimită și prețul abonamentului. La aceasta îi constrînge nu numai cîstea de români și de creștini, ci chiar și legea. Nimeni nu poate adevă dori, să cetească gazeta în cîste.

Noi așteptăm bucuroși, pentru că vedem și noi că sunt greutăți cu trimiterea din unele părți a banilor, dară vă rugăm să faceți tot ce vă stă în putință și să ne trimiteți banii. Altfel nu putem scoate foaia și

faceți nedreptate și cetitorilor regulați.

— **Moartea mamei dlui Brătianu.** Zilele trecute și-a închis ochii pentru totdeauna mama fostului primministru Ionel C. Brătianu, bătrâna doamnă PIA BRĂTIANU. Ea a fost nu numai mama fostului nostru primministru, ci și soția unuia dintre întemeietorii României vechi, a marelui Ioan C. Brătianu.

Cuvine-se să aducem și noi pe mormântul acestei vrednice femei prinosul recunoștinței noastre zicând din adâncul inimei: Dumnezeu să-i facă parte cu dreptii.

— **Colectă pentru Orfelinat.** Credincioșii din *Belotins*, din prilejul hirotonirii I. P. S. Sale *Vasile Suciu* au colectat 400 cor. pentru Orfelinatul din Blaj. Fapta bună se laudă de sine.

— **Comerț pierdute.** Dl profesor din Blaj, dr. Zeno-
vio Păclisana, redactorul „Unirei“ cere într'un articol scris în „Patria“ din Cluj să se adune toate scrisorile vechi, în care e vorba de Români, într'o casă anume, numită arhiv, în Cluj, și să nu le lăsăm să se prăpădească.

De câte ori aflați așadar vre-o scrisoare ori carte veche nu lăsați cu ea slănină sau brânză, ci o arătați mai întâi unui om cu carte; se poate să caprindă ceva lucru însemnat.

— „**Frăția Nașterii lui Hristos**“ se numește o societate a preoților din Basarabia. Ei au înființat-o încă prin anii 1905—1906, pe vremea stăpânirii rusești, cu gândul să samene cuvântul lui Dumnezeu în cercurile cât mai largi ale creștinilor. Preoții mai de seamă din Basarabia au ținut adevărată cuvântări pentru oamenii mai cărturari.

Duminecă la 1 Februarie vorbirile acestea le-a început însuși arhiepiscopul Gurie vorbind despre socialism. Păr. Popovicia despre religie, iară Păr. Bivol despre suferințele creștinismului la cele dintâi veacuri.

N'ar strica și la noi o astfel de societate creștinească și preoțească.

— **Câți Români erau în Basarabia pe la anul 1810?** Cetim în „Sfatul Țării“, gazeta de zi a fraților noștri din Basarabia, că dl St. Ciobanu, directorul învățământului din Basarabia, căutând printre hârtiile vechi ale Consistorului rusec din Chișinău, a aflat, că la 1810, anul răpirii de către ruși a Basarabiei, în cele 4 cetăți răpite de ruși se aflau ca totul 1791 de gazde, dintre cari 1027 erau români și numai 764 străini.

Acuma, când rușii nu mai știu cum să dovedească mai bine, că ei au fost totdeauna stăpânii Basarabiei, sunt foarte bune aceste descoperiri ale dlui Ciobanu, cari arată, că în Basarabia, chiar și după cum dovedesc scrisorile preoților rusești de pe vremuri, tot românii au fost mai mulți și în 1810.

Bucatele nu se pot folosi decât numai pentru hrană. Așa a poruncit Consiliul Dirigent din Cluj, și pe tot dreptul. *Trebuie se grijim, ca oamenii se arbă cu ce se nutri și ca nici un petec de loc să nu rămână nesădănat.* De aceea fără încuviințarea Consiliului Dirigent nimeni nu are voie să întrebuințeze bucatele pentru alt scop, nici pentru îngrășatul porcilor și mai cu seamă nu pentru spirt.

— **Femeie în fruntea Statelor Unite din America de Nord?** Gazetele din America scriu, că între mulții doritori de-a fi urmașii vestitului Wilson în scaunul de președinte al Statelor Unite este și-o femeie cu numele Abbie Whitler din Chicago. Și Americanii nu-s străini de gândul de a o alege. Caci zic ei, dacă au putut fi femeile împărătoare și regine, pentru ce nu poată fi prezidente a unui stat?

— **Coroetașii din Anglia și Români.** Coroetașii se numesc acei copii de școală, cari sub conducerea

unui profesor se mizicesc să-și întărească trupul și sufletul, făcând în fiecare zi cel puțin câte o faptă bună. În zilele trecute auzind ei multe despre vitejia românească și despre minunata noastră Regină s'au hotărât să facă un mic dar copiilor săraci din România. Au adunat un săculeț plin de bani cruțați de ei și l'au trimis Majestății Sale Reginei Maria, rugându-o să-l împărțească între copiii săraci.

Regina noastră a mulțumit foarte draguț micilor binefăcători.

— **700 de oameni înecați sufundându-se un vapor.** De când am trecut peste războiul cel mare nici nu ne mai vine parecă să ne fie milă când auzim despre moartea alor 700 de vieți stânse deodată înseamnă ceva. Zilele trecute s'a scufundat cel mai mare vapor italian, numit „Principesa Masolda“ și 700 de oameni s'au înecat Vaporul venea dinspre America și s'a lovit de o mină.

— **Un timbru cu 365 mii de coroane.** Cu atâta ci-că s'ar fi vândut un timbru (marca postală) românesc din Moldova, tipărit la anul 1860.

Sunt adevărat oameni bogați cari adună tot felul de timbre vechi și noi și dau pe ele foarte mulți bani. Cele mai scumpe și mai rari timbre sunt însă cele moldovenesti.

— **Bihoreni și-au uitat oă se află în România-mare?** Așa s'ar părea din ceea ce ni-le povestește „Tribuna“ din Orade. Zice să, vechia gazetă ungurească numită „Szabadság“ = „Liber-tate“, și care era a vestitului graf Tisa, și astăzi trebuie s'o aboneze toată preturile și notariatele din Bihor.

Ce zice la aceasta dl prefect al județului Bihor?

— **Fericeirea Parisienilor e mare.** În vremea din urmă s'a văzut adevă, cumcă la Paris se nasc tot mai mulți copii. Pe când în anul trecut se nașteau abia 72 de copii la zi în acest oraș mare, astăzi se nasc

cam 163. Și e mare bucuria Parisienilor, și mai cu seamă a conducătorilor, pentru că Nemții tot cu aceea se mângăiau până acuma, că Francezii vor peri ei de ei. Iată însă că Dumnezeu îi binecuvântă cu copii din belșug. Și cetim tot despre Paris, că și căsătoriile s'au sporit. Pentru că pe când înainte de războiu abia se întâmplau 300—500 căsătorii la săptămână, pe atunci în Octombrie trecut s'au căsătorit într-o singură săptămână nu mai puțin de 1392 de părechi.

Cu Dumnezeu înainte!

— **Bulgarii se fac catolici? Toate gazetele sunt pline cu știrea că Bulgarii au de gând să se împace cu Papa dela Roma și să părăsească legea greco-orientală. Asta ar face-o pentru ca să se apropie de frații lor boheți și croați și astfel să aibă mai mare legătură sufletească cu ei. În forma aceasta cred ei că s'ar putea întări după pierderile războiului.**

— **Tălharie fără seamăn.** Săptămânile trecute au trecut pe calea ferată 200 vagoane cărbuni de piatră din Ardeal în vechiul Regat. Cărbunii erau mențiți pentru orașul București. Când colo cărbunii ca-n palmă. Cine i-a luat și unde i-a dus, nu se știe. Orașul însă suferă, că n'au cu ce-l lumina. Isteț tălhar!

— **Un mare sorlitor rus ajuns pe oâl greșite.** În »Sfatul Țării« dl Ioan Donici, un scriitor român din Basarabia, care era preștit mult și de Ruși, descrie cum a ajuns Maxim Gorki bolșevist și cum acest vestit măiestru al scrisului, numai pentru ca să se înalțe pe sine, s'a vândat bolșevicilor. Se spune că Maxim Gorki ar fi murit nu de mult. Dl Leon Donici, care-l cunoscuse bine, iată ce sice despre el:

»Mă silesc, dar la fața mormântului său nu pot simți nici o durere. Il prețuiesc ca scriitor și îl desprețuiesc

ca om. Și pe cât l-am iubit înainte de a-l cunoaște, pe atât îl urăsc după aceasta.

Om cu două fețe. Om departe de sinceritate. Om cu dorința nemărginită de a juca un rol de seamă în Rusia și în revoluție. Toate mijloacele pentru dânsul erau posibile și banii n'a-veau miros.

Multe pete sângeroase apasă sufletul lui pentru cari îl va judeca și-l va pedepsi Dumnezeu.

Mintea, fie cât de mare, fără omânie nu plătește o zală.

— **Un mare binefăcător al omenimei este fără îndoială miliardarul Rockefeller, despre care scrisesem într'unul din numerii trecuți, că a dăruit o sută milioane de dolari pentru scopuri de binefacere. Acest bogat, care se vede că urmează spusele sfintei Scripturi, a dăruit până acuma nu mai puțin de 450 de milioane de dolari pentru scopuri de binefacere.**

Nici nouă nu ni-ar strica un astfel de binefăcător.

— **Bolșevicii luoră 12 ore pe zi.** Pe când gureșii noștri de socialiști nu vreau să lucreze mai mult de 8 ore la zi în fabrici și băi, pe atunci bolșevicii din Rusia au hotărât că vor lucra de aici încolo 12 ore. Asta o fac pantruca să poată să aducă țara iarăși în rândulială și apoi să se poată lupta cu toată lumea.

Poșta Redacției.

Am auzit, că din răspunsul dat în numărul trecut »Gazetei Poporului«, unii ar fi cetit, cumcă noi n'am da nimica pe credința noastră și că ni-ar fi tot una atât biserica unită cât și cea neunită. Lucrul nu e așa. Noi suntem creștini și prin urnare căutăm înainte de toate mântuirea sufletelor noastre. Dară nu ne atingem de convingerea religioasă a nimănuia și prin urmare nu vrem să băgăm zănie în popor. Și dorința ne este, ca pilda noastră să fie urmată și de celelalte foi românești, lăsând pe foile scrise anume pentru preoți și pe cele religioase să o facă aceasta.

Asta am spus-o și în numărul trecut și o mai spunem pentru cea din urmă dată și acuma, adăugând numai atâta, că ce ar zice cetitorii noștri dacă mâine am terfelibiserica neunită, poi-mâne pe cea reformată și apoi rând pe rând pe toate celelalte. Religionea e lucrul cel mai sfânt și de religia nimănuia nu-i iertat să ne atingem, cu atât mai puțin să i-o batjocorim, cum a făcut »Gazeta Poporului«.

Sergent Vasile Mărculeț Regiment 107. Inf. Poezia trimisă e bună. Nu știm însă dacă D-ta ai scris-o, ori ai auzit-o dela cineva. D-ta scrii, că e »culeasă din apărătorii patriei« și astfel noi nu putem ști cine a scris-o anume. Iară în foaie nu putem publica decât poeziile, pe cari știm cine le-a scris. Așteptăm așadar răspuns și dacă știm cine a scris-o și n'a mai fost pusă și în altă foaie, o dăm cu drag la tipar.

Idealismul Sfintei Uniri nu se poate publica. Pottim, și încercă la alte foi, poate acolo vei fi mai norocos.

Păi. Bodocan. Am pierdut însemnarea dată și astfel să nu vă suprațati dacă nu s'a scris articolul. Vă rog să ni-l trimiteți încă odată.

Poșta Administrației.

Dlul Andronic Ilj Veloveș, jud. Rădăuș, Bucovina. Noi trimitem foaia regulat, nu înțelegem cum nu vă sosește. Numai posta poate fi de vină. Poștiți și întrebați acolo. Vă vom trimite-o și pe mai departe; intrucât nici acuma n'ați primi-o, vom opri-o. Așadară vă rugăm să ne scrieți.

Dlul Teodor Coste, Bankhofaldu. L'am rugat pe dl secretar printr'o scrisoare, să trimită foaia regulat, că noi de aici o trimitem în fiecare Joie.

Medicina adevărată și dela autorități
:: :: veterinare aprobată contra :: ::

„Calbeaza“
oilor și vitelor

„Parasitin“
numite se capătă numai la Farmacia Isi

Simeon Oniciu,
în Abrud.

Altfel de medicaine sunt numai imitațiuni.

Prețul pentru 1 oie 6 cor.
" " " " 1 vită 30 "

Vad. Chiti Oniciu,
în Abrud.

(119) 1-2.

A ieșit dela tipar:

CALENDARUL DELA BLAJ.

pe anul 1920.

Intocmit de »Unirea Poporului«.

Calendarul cuprinde:

Sărbătorile naționale și ale Familiei Regale. Sărbătorile bisericesti și alte zile schimbătoare. Prorociri despre umblarea veacului, după calendarul de 100 de ani. Celea douăsprezece luni cu sărbătorile de peste an și cu evangheliile duminicilor. Schimbările (fazele) lunii, cu umbletul vremii. Treburile cu posta și Scara timbrelor (ștempelelor).

Partea pentru petrecere și învățătură:

De anul nou, versuri de noroc. *Noul Mitropolit al Blajului*, articol de A. Lupeanu. *Trandafir de pe cetate*, poezie de I. U. Soricu. *Răvașul vremii*, ochire peste întâmplările mai însemnate dela sfârșitul marelui război și mai ales arătare cum s'a făcut România Mare. *Un foarte frumos cântec* din Basarabia, în graiul de pe acolo. *Meșter împărat* poveste de Ioan Georgescu, *Bolșevicii*, adevărate vorbesc despre ei doi țărani. *Om din popor*, ministru în România-Mare. Apoi glume și mărunțisuri. Târgurile de țară date deschilnit într'o cârtică.

Chituri.

Calendarul are câteva chipuri frumoase. Intre altele chipul *Noului Mitropolit dela Blaj*, al *Eroului dela Mărășești*, *Generalul Berthelot*, *Casa unde s'a iscalit pacea* și altele.

Aceia dintre cetitorii gazetei noastre, cari trimit plata foilor pe un an întreg înainte și sosește banii la noi până în 1 Martie 1920, primesc în cinste calendarul.

La prețul de abonament să alătore însă încă 1 coroană pentru plata postei cu recomandare, ca să nu se piardă calendarul. Cui nu trimite coroana pentru postă, nu putem să-i trimitem calendare!

Altfelintre prețul calendarului e 4 corone.

Prețul trebuie trimis pe înainte. E bine să se însoțească mai mulți oameni din sat, cărora le trebuie calendar. să pună banii laolaltă și să-i trimită cât mai în grabă pe adresa:

»Unirea Poporului«, Blaj,
(Județul Alba-de-Jos).
Din lipsă de hârtie n'am putut tipări decât puține calendare.

Redactor responsabil:

IULIU MAIOR

Tipografia »Unirea Poporului« Blaj.